

- Tayari tumeelewa na kupanga vizuri katikati ya Dhiki Kuu, sasa ni wakati wa kuondoka katika kipindi hiki na kuingia katika miezi na majuma ya mwisho ya ile miaka saba.
 - Tunapofanya hivyo, hebu tupitie haraka mahali ambapo dunia imesimama katika hatua hii
 - Shetani amemfufua Mpinga Kristo, na anakaa ndani ya mwili wake
 - Kwa nguvu za Shetani, Mpinga Kristo anatawala ulimwengu, akisherehekewa kama Masihi na Mwokozi
 - Shetani amemwinua nabii wa uongo kuongoza ulimwengu katika dini mpya inayomwabudu Mpinga Kristo
 - Na sanamu isiyo ya kawaida imewekwa katika hekalu la Kiyahudi ili kuwakumbusha watu kuhusu mungu mpya wa ulimwengu
 - Ulimwengu umeitwa kumwabudu mungu huyu mpya, na wote wanachukua alama inayoonyesha nia yao ya kumwabudu
 - Ikiwa mtu atakataa, hataweza kununua wala kuuza; na akigunduliwa, atakatwa kichwa.
 - Kwa sehemu kubwa, wanaopinga ni wale wanaomwamini Yesu na Wayahudi wanaobaki kujitolea kwa Yahweh.
 - Miongoni mwa makundi haya, baadhi yako salama huko Petra
 - Wengine wako chini ya mateso kote ulimwenguni na hasa Yerusalemu
 - Na wengi huuawa kishahidi na kuingia Mbinguni kupumzika kutokana na majaribu haya na kusubiri ufufuo
 - Wakati huo huo, dunia inafurahia amani isiyotulia kwa sehemu kubwa ya nusu ya pili ya Dhiki
 - Hukumu za muhuri na hukumu za tarumbeta zimekuja na kutoweka katika miaka 3.5 ya kwanza.
 - Hukumu za bakuli bado zinasubiri, lakini haziji mara moja
- Na kwa kuwa hukumu za bakuli ndizo kitendo kinachofuata katika tamthilia hii, simulizi ya kitabu inaruka kutoka katikati hadi mwisho wa miaka saba.
 - Na Sura ya 15 inatupeleka kwenye njia hiyo ikianza na ishara nyingine Mbinguni

Ufunuo 15:1 Kisha nikaona ishara nyingine katika mbingu, iliyo kubwa, na ya ajabu; malaika saba wenye mapigo saba ya mwisho; maana katika hayo ghadhabu ya Mungu imetimia.

- Kwa mara nyingine tena, mawazo ya Yohana yanaelekezwa katika ulimwengu wa Mbinguni ili kushuhudia ishara nyingine kubwa na ya ajabu Mbinguni
 - Yohana anaita kile anachokiona ishara, alama ya mfano; kwa kweli, sura yote ya 15 ni ishara hiyo.
 - Sura nzima inatumia mfululizo wa alama ili kutoa hoja
- Ishara inaanza na malaika saba wakiwa wameshika mabakuli saba

- Yohana anasema mabakuli haya ndiyo ya mwisho, ikimaanisha hukumu ya mwisho ya Dhiki
- Zaidi ya hayo, hizo ndizo hukumu za mwisho za Mungu kama inavyotakiwa chini ya Agano la Kale.
- Kumbuka, kipindi cha Dhiki chenyewe ni matokeo ya masharti ya Agano la Kale kati ya Bwana na Israeli.
 - Yote yanayotokea katika kipindi hiki cha miaka saba yaliwekwa kwa ajili ya Israeli kulingana na agano hilo
 - Kama Danieli alivyoambiwa na Gabrieli

[Dan. 9:24](#) Muda wa majuma sabini umeamriwa juu ya watu wako, na juu ya mji wako mtakatifu, ili kukomesha makosa, na kumaliza dhambi, na kufanya upatanisho kwa ajili ya uovu, na kuleta haki ya milele, na kutia mhuri maono na unabii, na kumtia mafuta yeye aliye mtakatifu.

- Malaika alisema kwamba majuma sabini—ikiwemo juma la mwisho la Dhiki Kuu—yameamriwa kwa ajili ya Israeli.
 - Na uteuzi huo ulikuwa kwa madhumuni ya kushughulikia dhambi za Israeli chini ya Agano la Kale.
- Kwa hiyo wajibu wa Mungu wa kumimina ghadhabu juu ya Israeli chini ya masharti ya agano hilo utakamilika kwa hukumu hizi saba.
 - Kwa sababu hukumu hizi hazielekezwi kwa waumini, Bwana hutoa ulinzi kwa Wayahudi waaminio huko Botzrah
 - Lakini kwa Israeli iliyobaki, kumiminwa kwa ghadhabu ya Mungu kunawasafisha na kuwataka

[Zekaria 13:7](#) Amka, Ee upanga, juu ya mchungaji wangu, na juu ya mtu aliye mwenzangu, asema BWANA wa majeshi; mpige mchungaji, nao kondoo watatawanyika; nami nitauguza mkono wangu juu ya wadogo.

[Zekaria 13:8](#) Hata itakuwa, ya kwamba katika nchi yote mafungu mawili yatakatiliwa mbali, nao watakufa, asema BWANA; lakini fungu la tatu litabaki humo.

[Zekaria 13:9](#) Nami nitalileta fungu lile la tatu na kulipitisha kati ya moto, nami nitawasafisha kama fedha isafishwavyo, nami nitawajaribu kama dhahabu ijaribiwavyo; wataliitia jina langu, nami nitawasikia; mimi nitasema, Watu hawa ndio wangu; nao watasema, BWANA ndiye Mungu wangu.

- Mungu hutumia hukumu kuwakatilia mbali baadhi katika Israeli huku akiwasafisha wengine
 - Hivyo ingawa Wayahudi wengi wasioamini wataangamia, wengine watakuja kwenye imani kupitia mchakato huo

- Kwa kifupi, hicho ndicho tunachokiona kikitokea katika kipindi kilichobaki cha Dhiki Kuu
- Mungu hupunguza umakini wake kwa Wayahudi wasioamini huku akileta hukumu dhidi ya adui na ulimwengu usioamini
 - Hatimaye analeta hukumu ambayo ameichelewesha kwa muda mrefu.

[Isaya 48:8](#) Naam, hukusikia; naam, hukujua; naam, tokea zamani sikio lako halikuzibuka; maana nilijua ya kuwa wewe watenda kwa hila nyingi, nawe umeitwa mkosaji tangu kuzaliwa kwako;

[Isaya 48:9](#) kwa ajili ya jina langu nitaahirisha hasira yangu, na kwa ajili yako nitajizuia, ili nisifiwe, wala nisikukatilie mbali.

[Isaya 48:10](#) Tazama, nimekusafisha, lakini si kama fedha; nimekuchagua katika tanuri ya mateso.

[Isaya 48:11](#) Kwa ajili ya nafsi yangu, kwa ajili ya nafsi yangu, nitatenda haya; je! Litiwe unajisi jina langu? Wala sitampa mwingine utukufu wangu.

[Isaya 48:12](#) Nisikilize mimi, Ee Yakobo; na Israeli, niliyekuita; mimi ndiye. Mimi ni wa kwanza, na mimi ni wa mwisho pia.

- Tukirudi kwenye Sura ya 15, hebu tuangalie ishara ya Yohana:

[Ufunuo 15:2](#) Tena nikaona kitu kama mfano wa bahari ya kioo iliyochangamana na moto, na wale wenye kushinda, watokao kwa yule mnyama, na sanamu yake, na kwa hesabu ya jina lake, walikuwa wamesimama kandokando ya hiyo bahari ya kioo, wakiwa na vinubi vya Mungu.

[Ufunuo 15:3](#) Nao wauimba wimbo wa Musa, mtumwa wa Mungu, na wimbo wa Mwana-kondoo, wakisema, Ni makuu, na ya ajabu, matendo yako, Ee Bwana Mungu Mwenyezi; Ni za haki, na za kweli, njia zako, Ee Mfalme wa mataifa.

[Ufu. 15:4](#) Ni nani asiyekucha, Ee Bwana, na kulitukuza jina lako? Kwa kuwa wewe peke yako u Mtakatifu; kwa maana mataifa yote watakuja na kusujudu mbele zako; kwa kuwa matendo yako ya haki yamekwisha kufunuliwa.

- Ishara hiyo ina sehemu nyingi, ikianza na bahari ya kioo iliyochanganywa na moto
 - Ni wazi kwamba bahari, kioo na moto kwa kawaida havichanganyiki vizuri
 - Tunapaswa kufahamu kwamba Yohana anajaribu kuelezea tukio bila marejeleo
 - Kwa hiyo anarejelea vipengele anavyovijua kutoka duniani na kuvichanganya katika michanganyiko isiyowezekana
 - Ni wazi kwamba anaona kitu cha ulimwengu mwingine
 - Wale waliosimama juu ya "bahari" hii ni wale waliomshinda mnyama, jambo linalorejelea wale waliouawa kwa ajili ya imani yao wakati wa Dhiki Kuu.
 - Kifo chao kinaitwa "ushindi" juu ya mnyama na sanamu yake na namba ya jina

lake

- Kifo ni ushindi kwa sababu humwondoa mtu kutoka kwenye ushawishi wa mnyama na kumleta mahali pa kupumzika.
- Mara tu mtakatifu anapokufa katika Dhiki, hupita kutoka utawala wa adui hadi utawala wa Bwana
- Na kwa kuwa wameuacha ulimwengu nyuma, hawako tena karibu na adui ambaye ametupwa chini.
- Walimshinda mnyama na alama, Yohana anasema, kwa maana kwamba hawakukubali kamwe madai yake ya kumwabudu au kupokea chapa (alama) yake.
 - Kufanya mambo haya kungewafanya wasipate nafasi ya kuwa na Bwana.
 - Kwa sababu wamekufa bila kukubali madai ya adui, wamefaulu mtihani na kuingia Mbinguni.
- Nao waliishinda ile alama kwa sababu hawakuupenda uhai wao wa kimwili kuliko Bwana.
 - Huu ndio hasa mtazamo wa milele ambao waumini wote wanatarajiwa kuwa nao na kuudumisha.
 - Anayetafuta kupata uhai wake ataupoteza, na anayepoteza uhai wake atapata uzima wa milele.
- Kisha, tunawaona watakatifu hawa wa Dhiki wakiimba kwa vinubi, wakiimba wimbo wa Musa na wimbo wa Mwanakondoo.
 - Hizi ni nyimbo mbili tofauti katika sura hii
 - Wimbo wa Mwanakondoo umerekodiwa hapa katika mstari wa 3-4, huku wimbo wa Musa ukirejelea wimbo wa awali kutoka Agano la Kale.
 - Maneno ya wimbo wa Mwanakondoo ni sifa kwa Yesu haswa
 - Haumtaji Yesu kamwe kwa jina, lakini tunajua inamzungumzia Yesu kwa sababu unaitwa wimbo wa “Mwanakondoo”
 - Waimbaji wanatangaza kwamba Yesu ndiye Mfalme mwenye haki wa mataifa
 - Hivi karibuni Mwana-Kondoo ataabudiwa na mataifa yote
 - Kauli hizi zinaonyesha kwamba Dhiki Kuu inakaribia kuisha hivi karibuni na kurudi kwa Yesu kunakaribia.
 - Waimbaji hawa pia wanaimba wimbo wa Musa, ambapo katika Maandiko Matakatiifu kuna nyimbo mbili zinazoweza kuwa miongoni
 - Uwezekano wa kwanza ni wimbo ulioimbwa na Musa katika Kumbukumbu la Torati 32

[Kum. 32:5](#) Wametenda mambo ya uharibifu, Hawawi watoto wake, hii ndiyo ila yao; Wao ni kizazi chenye ukaidi, kilichopotoka.

[Kum. 32:6](#) Wametenda mambo ya uharibifu, Hawawi watoto wake, hii ndiyo ila yao; Wao ni kizazi chenye ukaidi, kilichopotoka.

[Kum. 32:7](#) Kumbuka siku za kale, Tafakari miaka ya vizazi vingi; Mwulize baba

yako, naye atakuonesha; Wazee wako, nao watakuambia.

[Kum. 32:17](#) Walitoa sadaka kwa pepo, si Mungu, Kwa miungu wasiyoiijua, Kwa miungu mipya iliyotokea siku zilizo karibu, Ambayo baba zenu hawakuilogopa.

[Kum. 32:18](#) Humkumbuki Mwamba aliyekuzaa, Mungu aliyekuzaa umemsahau.

[Kum. 32:35](#) Kisasi ni changu mimi, na kulipa, Wakati itakapoteleza miguu yao; Maana siku ya msiba wao imekaribia, Na mambo yatakayowapata yatafanya haraka.

[Kum. 32:36](#) Kwa kuwa BWANA atawaamua watu wake, Atawahurumia watumwa wake, Aonapo ya kuwa nguvu zao zimeondoka, Na ya kuwa habaki mtu, aliyefungwa wala asiye fungwa,

[Kum. 32:37](#) Naye atasema, Iko wapi miungu yao, Mwamba ule walioutumaini;

[Kum. 32:41](#) Nikiunoa upanga wangu wa umeme, Mkono wangu ukishika hukumu, Nitawatoza kisasi adui zangu, Nitawalipa wanaonichukia.

- Musa anapokaribia kufa na taifa linaingia katika Nchi ya Ahadi bila yeye, anaonya kuhusu siku za kisasi ambapo Bwana atashughulikia dhambi yao
 - Katika siku zijazo, Israeli watakuwa wasioamini, wakiabudu miungu mingine na kumpuza Mungu, Mwamba, aliyewaokoa.
 - Na matokeo yake, Bwana ataleta maafa juu ya watu wake na atakapoonu nguvu zao zimepotea watavunjika moyo.
 - Anawashusha ili kuwavunja mioyo yao ya uasi
 - Wimbo huo ni wa kinabii waziwazi na utimilifu wake wa mwisho unapatikana katika matukio ya Dhiki
 - Kumbuka, uhusiano wao ulianzishwa kwa maagano
 - Agano moja lilianzisha uhusiano bila masharti, yaani Agano la Ibrahimu
 - Lakini agano jingine, Agano la Musa, liliwasili kando ya agano la kwanza, na lilikuwa na masharti.
 - Kutotii kwa Israeli agano hilo kulihitaji Mungu kumimina hukumu yake dhidi ya taifa hilo kwa ajili ya dhambi zao kulingana na masharti yake.
 - Kipindi cha historia ambacho Bwana analeta hukumu hizi kinaitwa Enzi ya Mataifa kulingana na kile tulichojifunza katika Danieli
 - Na Enzi ya Mataifa inafikia kilele chake kwa wakati wa Dhiki Kuu
- Lakini kuna wimbo wa pili wa Musa katika Agano la Kale, na pia una umuhimu kwa wakati huu
 - Katika [Kutoka 15:1-18](#) Musa anawaongoza watu wa Israeli katika wimbo wa sifa baada ya taifa kuokolewa kutoka kwa jeshi la Farao

- Bwana alikuwa amefunga Bahari Nyekundu (pia hujulikana kama bahari ya Shamu) juu ya magari yaliyokuwa yakisonga mbele na kulizamisha jeshi

Kutoka 15:9 Adui akasema, Nitafuata, nitapata, nitagawanya nyara, Nafsi yangu itashibishwa na wao; Nitaufuta upanga wangu, mkono wangu utawaangamiza.

Kutoka 15:10 Ulivuma kwa upepo wako, bahari ikawafunikiza; Wakazama kama risasi ndani ya maji makuu.

Kutoka 15:11 Ee BWANA, katika miungu ni nani aliye kama wewe? Ni nani aliye kama wewe, mtukufu katika utakatifu, Mwenye kuogopwa katika sifa zako, mfanya maajabu?

Kutoka 15:12 Ulinyosha mkono wako wa kulia, Nchi ikawameza.

Kutoka 15:13 Wewe kwa rehema zako umewaongoza watu uliowakomboa, Kwa uweza wako uliwaelekeza hata makao yako matakatifu.

Kutoka 15:16 Hofu na woga zimewaangukia; Kwa uweza wa mkono wako wanakaa kimya kama jiwe; Hata watakapovuka watu wako, Ee BWANA, Hata watakapovuka watu wako uliowanunua.

Kutoka 15:17 Utawaingiza, na kuwapanda katika mlima wa urithi wako, Mahali pale ulipojifanyia, Ee BWANA, ili upakae, Pale patakatifu ulipopaweka imara, BWANA, kwa mikono yako.

- Wimbo huu pia ni picha ya kitakachotokea katika siku za mwisho
 - Kwa kweli, uzoefu mzima wa Kutoka ni picha ya Dhiki
 - Kutoka ni hadithi ya Israeli ikitoroka utumwa kwa kukimbia jangwani kutoka kwa adui aliyeazimia sana
 - Hatimaye kupitia hukumu za kimiujiza, Bwana anawaleta Israeli kwake ili wakae salama katika Nchi ya Ahadi
- Kwa hiyo kwaya ya mbinguni inaimba wimbo wa Musa, ambao unaweza kuwa vipengele vya nyimbo hizi zote mbili za Agano la Kale, kwa sababu zote mbili zinahusiana.
 - Kwa upande mmoja, Bwana anatimiza ahadi yake ya kuleta kisasi na hukumu dhidi ya Israeli kwa ajili ya dhambi yao
 - Na kwa upande mwingine, atawaokoa watu wake kutoka kwa Mpinga Kristo mwishoni
 - Sura chache zinazofuata za Ufunuo zinaelezea jinsi Bwana anavyofanya hivyo
- Kwa hiyo hebu tueleweshe tukio hili kwa kuelewa jinsi nyimbo hizi zilivyo "ishara"
 - Tuna tukio la mbinguni linaloelezea jambo fulani kuhusu kitakachotokea mwishoni mwa Dhiki kupitia nyimbo.
 - Wimbo wa kwanza ni wimbo unaomhusu Yesu unaoonyesha ni wimbo wa waamini ulioimbwa kwa waamini
 - Na wimbo huo unaonyesha kwamba kurudi kwa Kristo kumekaribia na wakati

wake wa kutawala umekaribia

- Yeye pekee ndiye mwenye haki na mtakatifu tofauti na madai ya kufuru ya adui duniani
- Ishara hii kutoka Mbinguni itampa mwamini aliye katika Dhiki kitu cha kushikamana nacho wanapokabiliana na mateso makali huku wakitarajia mwisho.
 - Wakati huu huenda utahisi karibu na siku za wakristo waliokuwa wanatupwa na kulishwa kwa simba huko Roma.
 - Majeshi ya adui yatagawanya familia, kuwaua watoto mbele ya wazazi wao au wake zao mbele ya waume zao.
 - Na watafanya ukatili mkubwa zaidi kuliko ulimwengu ulivyowahi kujua
 - Lakini imani ya mwamini iko katika kujua kwamba wanamshinda adui kupitia kifo na Kristo atarudi kutawala hivi karibuni.
- Lakini wimbo(nyimbo) wa Musa ni ishara kwa kundi tofauti kabisa katika nusu ya pili ya Dhiki
 - Nyimbo za Musa huimbwa kwa Wayahudi wa Dhiki, hasa kwa Wayahudi wa kawaida ambao bado hawajamwamini Yesu.
 - Sehemu ya kwanza ya wimbo kutoka Kumbukumbu la Torati inawakumbusha watu wa Mungu kwamba hukumu hii ni matokeo ya matakwa ya Agano la Kale
 - Bwana atawapitisha Israeli katika wakati wa hukumu na kuwafanya wapate udhaifu mkubwa
 - Kupitia hukumu, taifa linapatanisha dhambi zao na Bwana anabaki mwaminifu kwa ahadi Zake za kuleta hukumu hiyo
 - Kwa kushangaza, wimbo wa Musa unawapa Israeli tumaini kwa sababu unasema kwamba matukio haya hayako nje ya udhibiti wa Mungu.
 - Mungu anabaki na udhibiti na anatimiza ahadi zake na ataleta matokeo mazuri mwishowe
 - Na kwa sababu hiyo hiyo, wimbo wa pili wa Musa kutoka kitabu cha Kutoka unawakumbusha Wayahudi hawa uaminifu wa Mungu katikati ya mashambulizi
 - Mambo yalipoonekana kuwa mabaya zaidi kwa Israeli, Bwana aliwaokoa mwishoni
 - Kwa hiyo Israeli inaweza kuwa na ujasiri kwamba Bwana atawaangusha wale wanaoinuka dhidi ya watu wake
 - Baadaye mwishoni mwa Dhiki tutaona jinsi Bwana anavyotimiza ahadi hizi kwa Israeli katika siku ya kukata tamaa.
 - Kwa hiyo ishara ya Sura ya 15 ni kwa makundi mawili yanayoteswa katika nusu ya pili ya Dhiki
 - Waumini wanaambiwa watarajie kuja na kutawala kwa Bwana mwishoni mwa hukumu za bakuli
 - Na Wayahudi wa Orthodox wanaweza kutarajia wokovu wa Bwana kwa watu wake

- Ujumbe huu ni faraja na kimsihi kwa wale walio duniani katika siku hizi.

Ufunuo 15:5 Baada ya hayo nilitazama, na hekalu la hema ya ushuhuda mbinguni likafunguliwa,

- Sehemu inayofuata ya ishara inaelekea hekaluni Mbinguni na kufunguliwa kwa hema la kukutania
 - Katika ulimwengu wa mbinguni kuna hema, sawa na ile ambayo Musa aliagizwa kuijenga kwa ajili ya Israeli katika Sheria.
 - Mwandishi wa Waebrania anatuambia kwamba hema ya duniani ambayo Bwana aliwapa Israeli ilifanana na toleo la mbinguni.

Ebr. 9:23 Basi ilikuwa sharti nakala za mambo yaliyo mbinguni zisafishwe kwa hizo, lakini mambo ya mbinguni yenyewe yasafishwe kwa dhabihu zilizo bora kuliko hizo.

Waebrania 9:24 Kwa sababu Kristo hakuvingia katika patakatifu palipofanyika kwa mikono, ndio mfano wa patakatifu halisi; bali aliingia mbinguni hasa, aonekane sasa usoni pa Mungu kwa ajili yetu;

- Katika hema la kukutania duniani kulikuwa na sanduku lenye kiti cha rehema, ambalo ni jina lililopewa sehemu ya juu au kifuniko cha sanduku.
 - Kwa hiyo tunadhania kwamba katika hema la mbinguni pia kuna kiti cha rehema
 - Na kwa kweli, Ezekieli 28 inatuambia kwamba mwanzoni Shetani alikuwa kerubi aliyelinda kiti cha rehema mbinguni.
- Utukufu wa Mungu wa Shekina ulikaa katika hema la duniani ukifunika juu ya kiti cha rehema
 - Lakini katika hatua fulani katika historia ya Israeli, utukufu wa Bwana uliondoka hekaluni muda mfupi kabla ya Enzi ya Mataifa kuanza.
 - Na tangu Enzi hiyo ilipoanza, utukufu wa Bwana haujawahi kurudi kwa Israeli
 - Hautarudi, kulingana na Ezekieli, hadi Ufalme uanze na hekalu jipya lijengwe
- Kwa hiyo sasa Bwana anapojiandaa kumimina ghadhabu yake ya mwisho juu ya Israeli na ulimwengu, anafungua hema la kukutania Mbinguni kama ishara
 - Utukufu wa Bwana juu ya kiti cha rehema unaonekana kwa muda ukimaanisha kurudi kwa Bwana kwenye hema la kukutania.
 - Hivi ndivyo Ezekieli alivyoona kuhusu siku hiyo iliyokuwa inakuja:

Ezekieli 43:5 Kisha Roho ikaniinua, ikanichukua mpaka katika ua wa ndani; na tazama, utukufu wa BWANA ulijaza nyumba.

Ezekieli 43:6 Nikasikia sauti ya mmoja asemaye nami, itokayo katika nyumba hiyo; na mtu akasimama karibu nami.

[Ezekieli 43:7](#) Akaniambia, Mwanadamu, hapa ni mahali pa kiti changu cha enzi, na mahali pa nyayo za miguu yangu, nitakapokaa kati ya wana wa Israeli milele; na nyumba ya Israeli hawatalinajisi jina langu takatifu tena, wao, wala wafalme wao, kwa mambo yao ya kikahaba, na kwa mizoga ya wafalme wao, katika mahali pao pa juu;

[Ezekieli 43:8](#) kwa kuweka kizingiti chao karibu na kizingiti changu; na mwimo wao karibu na mwimo wangu; tena palikuwa na ukuta tu kati ya mimi na wao; nao wamelinajisi jina langu takatifu kwa machukizo yao waliyoyatenda; basi, kwa sababu hiyo, nimewaangamiza katika hasira yangu.

[Ezekieli 43:9](#) Basi sasa wayaondoe mambo yao ya kikahaba, na mizoga ya wafalme wao, yawe mbali nami, nami nitakaa kati yao milele.

- Kwa hiyo sehemu inayofuata ya ishara inaonyesha kwamba wakati wa Bwana kumaliza kwa ghadhabu na kurudi kukaa na Israeli umefika.
 - Na pamoja na hayo malaika wanaibuka wakiwa na mabakuli ya hukumu ya mwisho

[Ufunuo 15:6](#) Na wale malaika saba wenye mapigo saba wakatoka hekaluni, wamevaa kitani safi na angavu, na wamefungwa vifuani mwao mikanda ya dhahabu.

[Ufunuo 15:7](#) Kisha mmoja wa wale viumbe hai wanne akawapa malaika saba mabakuli saba ya dhahabu yaliyojaa ghadhabu ya Mungu, aishiye milele na milele.

- Hukumu ya Tarumbeta ya saba ni hukumu za mabakuli saba, na sasa tunaona mabakuli hayo yakitayarishwa Mbinguni kwa hiyo tarumbeta ya mwisho iko karibu kupigwa.
 - Ghadhabu ya Mungu kwa kawaida huonyeshwa katika Maandiko kama kitu kilichomwagwa
 - Unaweza kupata mifano ya ghadhabu inayoonyeshwa kama kitu kilichomwagika kutoka kwenye kikombe au kilichonywewa kutoka kwenye kikombe.
 - Na ghadhabu au hukumu ya Mungu pia inasemekana kuhifadhiwa au kujazwa kikombe au chombo kingine.
 - Na sasa tunaona ghadhabu ikipimwa si katika vikombe bali katika mabakuli, ikionyesha aina kubwa zaidi ya hukumu hii.
 - Israeli imejiwekea ghadhabu na sasa itamwagwa kikamilifu
 - Kama Paulo alivyoandika katika Warumi

[Warumi 2:5](#) Bali kwa kadiri ya ugumu wako, na kwa moyo wako usio na toba, wajiwekea akiba ya hasira kwa siku ile ya hasira na ufunuo wa hukumu ya haki ya Mungu,

[Warumi 2:6](#) atakayemlipa kila mtu kwa kadiri ya matendo yake;

- Kisha wakati wa kuvutia unatokea Mbinguni

Ufunuo 15:8 Hekalu likajazwa moshi uliotoka kwenye utukufu wa Mungu na uweza wake. Wala hapakuwa na mtu aliyeweza kuingia ndani ya hekalu, mpaka yatimizwe mapigo saba ya wale malaika saba.

- Hekalu lilijaa moshi unaowakilisha utukufu na nguvu za Bwana, na kisha kila mtu alizuiliwa kuingia hekaluni
 - Ni nani kwa kawaida huingia hekaluni mwa Mungu? Katika kisa cha Israeli na Sheria, kuingia kulihusu makuhani pekee
 - Na katika kisa cha Patakatifu ambapo palikuwa na kiti cha rehema, ni Kuhani Mkuu pekee ndiye aliyeweza kuingia.
 - Kwa hiyo tukidhani kwamba hema ya mbinguni inafanya kazi kwa njia sawa, basi lazima tuhitimishe kwamba hakuna kuhani anayeingia hekaluni.
 - Ni kuhani gani anayeishi Mbinguni? Kuna mmoja tu: Yesu, Kuhani wetu Mkuu
 - Kwa hiyo dalili ni kwamba Baba amemzuia Yesu kuingia hekaluni hadi mwisho wa hukumu za mabakuli
 - Kama Yesu hawezi kuingia hekaluni, basi hawezi kwenda mbele za Baba kufanya maombezi
 - Na kama hawezi kufanya maombezi, basi hakuwezi kuwa na neema inayotolewa
 - Hii ni ishara zaidi kwamba hakuna imani mpya inayowezezekana duniani hadi mwisho wa hukumu za bakuli
 - Kumbuka, Sura ya 15 ni sura ya mpito inayotuongoza kutoka katikati ya Dhiki
 - Na kwa hiyo, inatuambia jinsi nusu ya pili ya Dhiki itakavyokuwa
 - Hukumu za mabakuli zitafanyika karibu na mwisho wa wakati huu, na hadi zitakapomalizika, hakuna fursa ya imani duniani.
- Sasa tukiwa mwisho wa Sura ya 15 tunaondoka rasmi katikati ya miaka saba ya Dhiki na tukiwa na Sura ya 16 tunaelekea kwenye wiki za mwisho.
 - Kama ilivyo katikati ya Dhiki, mwisho wa miaka saba unahusisha seti tata ya matukio yanayoingiliana
 - Kwa hiyo tunapojifunza sura hizi, tunaendelea kujenga uelewa wetu kwa kutumia grafu na michoro.
 - Tutaelezea matukio kwa mfuatano na kuelewa chanzo na athari zake zote.
 - Tuanze na hukumu tano za kwanza za bakuli zinazoanza kipindi hiki cha mwisho cha Dhiki

Ufunuo 16:1 Nikasikia sauti kuu kutoka hekaluni, ikiwaambia wale malaika saba, Nendeni mkayamwage yale mabakuli saba ya ghadhabu ya Mungu juu ya nchi.

Ufunuo 16:2 Akaenda huyo wa kwanza, akalimimina bakuli lake juu ya nchi;

pakawa na jipu baya, bovu, juu ya wale watu wenye chapa ya huyo mnyama, na wale wenye kuisujudia sanamu yake.

[Ufunuo 16:3](#) Na huyo wa pili akalimimina bakuli lake juu ya bahari, ikawa damu, kama damu ya maiti, na vitu vyote vyenye roho ya uhai katika bahari vikafa.

[Ufunuo 16:4](#) Na huyo wa tatu akalimimina bakuli lake juu ya mito na chemchemi za maji; zikawa damu.

[Ufunuo 16:5](#) Nami nikamsikia malaika wa maji akisema, Wewe u mwenye haki, uliyeko na uliyekuwako, Mtakatifu, kwa kuwa umehukumu hivi;

[Ufu. 16:6](#) kwa kuwa walimwaga damu ya watakatifu na ya manabii, nawe umewapa damu wainywe; ndiyo wanayostahili.

[Ufu. 16:7](#) Nikaisikia hiyo madhabahu ikisema, Naam, Bwana Mungu Mwenyezi, hukumu zako ni za kweli, na haki.

[Ufunuo 16:8](#) Na huyo wa nne akalimimina bakuli lake juu ya jua, nalo likaruhusiwa kuwaanguza wanadamu kwa moto.

[Ufunuo 16:9](#) Wanadamu wakaunguzwa na joto kali, nao wakalitukana jina la Mungu aliye na mamlaka juu ya mapigo hayo; wala hawakutubu wala kumpa utukufu.

[Ufunuo 16:10](#) Na huyo wa tano akalimimina bakuli lake juu ya kiti cha enzi cha yule mnyama; ufalme wake ukatiwa giza; wakatafuna ndimi zao kwa sababu ya maumivu,

[Ufunuo 16:11](#) wakamtukana Mungu wa mbingu kwa sababu ya maumivu yao, na kwa sababu ya majipu yao; wala hawakuyatubia matendo yao.

- Ghadhabu ya mwisho ya Mungu iliyomwagwa huleta kiwango kipya cha mateso na taabu duniani
 - Kwanza, Mungu huondoa faraja ya kimwili ya mwanadamu kwa vidonda vichafu
 - Loathsome linatokana na neno la Kigiriki linalomaanisha mchafu na mwenye uovu (kwa kweli kiuhalisia ni neno la maana ya uovu au mabaya)
 - Ikiwa vidonda hivi ni vichafu au viovu, lazima viharibu mwili kwa njia zisizofikirika
 - Hebu fikiria kitu kilicho kama vile jinsi mwili wa Yesu ulivyoraruliwa vipande vipande kwa kupigwa kwake
 - Pili, Mungu anakomesha viumbe vyote vya baharini kwa kuzigeuza bahari zote kuwa damu
 - Mbali na idadi isiyohesabika ya samaki waliokufa na kuoza, damu yenyewe ingeanza kuganda na kuoza.
 - Hii pia ingezuia mzunguko wa maji wa sayari na kuzuia mvua yote
 - Na pia itasababisha janga lisilowezezana la kimazingira na kufanya usafiri baharini usiwezekane
 - Hii inafuatiwa na bakuli la tatu na kufanya vyanzo vya maji safi pia kugeuka kuwa damu

- Malaika anaeleza kwamba damu ya hukumu hizi ni malipo kwa ulimwengu unaomwaga damu ya watakatifu
- Na kwa hiyo, malaika anatangaza kwamba ulimwengu unastahili kuwa bila maji
- Hukumu hii ni mojawapo ya dalili nyingi kwamba hukumu za mabakuli hutokea mwishoni kabisa mwa miaka saba.
 - Mtu anaweza kuishi kwa muda gani bila maji ya kunywa? Siku chache tu
 - Labda dunia itaishi kwa akiba ya maji ambayo inaweza kuongeza muda wa kuishi kwa muda, lakini hakika si kwa miaka mingi.
- Nne, jua huongezeka ghafla kwa nguvu kiasi kwamba huwachoma wanadamu
 - Hebu fikiria kuishi na vidonda viovu katika ulimwengu usio na mvua (kwa sababu bahari ni damu) na hakuna vyanzo vya asili vya maji safi.
 - Sasa ongeza kwenye hilo jua kali linalotoa ndimi za moto zinazoungua dunia na watu.
 - Joto hilo pia lingeongeza kiwango cha kuoza kwa wanyama waliokufa kila mahali na kufanya hewa kuwa duni.
 - Hatimaye, bakuli la tano linaitupa dunia gizani na giza ni kali sana kiasi kwamba husababisha maumivu yasiyovumilika
 - Giza husababisha maumivu vipi?
 - Sio tu ukosefu wa nuru ya kimwili...ni giza la kiroho
 - Kama vile Baba alivyoondoa uwepo Wake kutoka kwa Yesu alipokuwa akining'inia msalabani, Bwana ameuacha ulimwengu wazi
 - Kwa kuwa uumbaji wa Mungu umetenganishwa na Muumba wake, umeachwa chini ya rehema ya nguvu za kiroho za giza
 - Kwa hiyo kwa muda, ulimwengu unahisi athari ya ghadhabu ya Bwana kwa kupitia ukosefu wa ulinzi wake.
- Huenda umegundua mpangilio unaojulikana katika hukumu hizi nyingi
 - Joto kali, giza, hakuna maji, hakuna kiburudisho, chini ya rehema ya adui, hakuna unafuu kutokana na mateso ya kimwili
 - Ulimwengu unapitia hakikisho la Jehanamu, kwa sababu wanavumilia ghadhabu ya Mungu
 - Kuzimu yenyewe ni mahali ambapo ghadhabu ya Mungu humwagwa kila mara
 - Kwa hiyo inaeleweka kwamba ghadhabu Yake iliyomwagwa ingehisiwa kwa njia kama hizo
 - Mwitikio wa ulimwengu kwa majanga haya katika mst.9 ni kuendelea kumkufuru Mungu bila toba.
 - Asili ya dhambi ya mtu asiyeamini ni ya milele na hivyo uasi wake utakuwa wa milele isipokuwa Mungu abadilishe asili yake.
 - Hivyo, kwa sababu hiyo hiyo adhabu ya asiyeamini lazima iwe ya milele pia
 - Hukumu hizi zinaimarisha ishara ya Sura ya 15 waliposikia wimbo wa Musa

- Katika kitabu cha Kutoka, taifa la Misri liliwaweka Israeli mateka kwa hiyo Bwana alitumia hukumu kuwaweka huru watu wake
- Hapa tena, taifa la Israeli limetekwa na adui, na Bwana anamimina hukumu ili kuwaweka huru watu wake
- Hasa, bakuli la 1, 2, 3, na 5 zote zina ulinganifu katika Kutoka
- Uhusiano huu ni wa makusudi, kwa sababu unatukumbusha kwamba hukumu hizi hatimaye zinawaletea watu Wake matokeo mema.
 - Mwishowe, hukumu za Kutoka ziliwaletea Israeli uhuru na hatimaye kuingia katika Nchi ya Ahadi
 - Vivyo hivyo, hukumu hizi ni sehemu ya mpango wa kuwakomboa Israeli kutoka utumwani mwa dhambi na kutokuamini na kuingia katika Ufalme.
- Kwa hiyo sasa, kwa kuwa tumejifunza mabakuli matano ya kwanza, hebu tusimame ili tuangalie jinsi hukumu za mabakuli zinavyoingia katika mpango mzima wa mwisho wa Dhiki
 - Hukumu tano za kwanza ni uwasilishaji ama utoaji wa kimfumo wa Kuzimu duniani kwa ajili ya maandalizi ya kurudi kwa Bwana.
 - Tunaweza kuziita hukumu hizi kwa pamoja mapigo, kwa kutambua jinsi zinavyoakisi kitabu cha Kutoka
 - Zinatumika kuleta ghadhabu ya Mungu kwa ulimwengu, lakini pia ni maandalizi na mandhari kwa ajili ya matukio ya Sura ya 17 na 18.
 - Kisha tuna hukumu mbili za mwisho kuhusu hali ya hewa kabla ya kurudi kwa Kristo
 - Hukumu mbili za mwisho zinaweza kuonekana zisizo na maana ikilinganishwa na zile ambazo tayari tumeziona katika tano za kwanza
 - Lakini ni sehemu ya seti kubwa ya matukio
 - Tunaita kilele hiki Vita vya Har-Magedoni, na vina hatua nyingi
 - Vita hivi vinamaliza Dhiki Kuu na kusababisha Kuja kwa Pili kwa Kristo
 - Na hatua mbili za kwanza za vita zinaanza na hukumu mbili za mwisho za mabakuli
 - Hata neno lenyewe "Har-Magedoni" linaweza kuleta dhana potofu na makisio au mawazo mbalimbali ya si sahihi.
 - Wakristo wengi wamesikia kuhusu vita hivi lakini wengi hawajui wakati wake au kusudi lake, sembuse maelezo yake
 - Na kama vita vingi, matukio halisi ya vita ni magumu na hayana maelezo rahisi.
 - Kuanzia na ukweli kwamba vita vya Har-Magedoni si pambano moja la kijeshi, bali ni mlolongo wa matukio yanayoendelea kwa wiki kadhaa.
 - Inafanyika katika mfululizo wa maeneo na inahusisha makundi na wahusika wengi tofauti
 - Kama kawaida, Ufunuo utatupa muhtasari mpana wa matukio ya vita na jinsi yanavyohusiana na hukumu za mabakuli.

- Lakini vipengele muhimu vya hadithi viko nje ya Ufunuo katika vitabu vingine vya Biblia, hasa katika manabii wa Agano la Kale.
- Kinachochanganya zaidi, maelezo ya vita yametawanywa katika Sura zote za 16-19
 - Sura hizi zinatoa suluhisho kwa baadhi ya mambo yasiyoeleweka katika kitabu cha Ufunuo na kumalizia mada kuu za Maandiko kuanzia kitabu cha Kwanza ya Mwanzo.
 - Hasa, Mungu anamhukumu na kumwondoa adui na ushawishi wake muhimu zaidi kwa wanadamu: Babeli
 - Babeli yenyewe ni mada ya ajabu na changamano inayohitaji maelezo makini
 - Tutachambua haya yote katika wiki zijazo, lakini kwanza tunahitaji kuanzisha uhusiano kati ya mabakuli na matukio ya vita hivi.
 - Tuanze pale tulipoishia katika Ufunuo 16, wakati wa kumiminwa kwa hukumu ya bakuli la sita

Ufunuo 16:12 Na huyo wa sita akalimimina bakuli lake juu ya mto ule mkubwa Frati; maji yake yakakauka, ili njia itengenezwe kwa wafalme watokao katika maawio ya jua.

Ufunuo 16:13 Nikaona roho tatu za uchafu zilizofanana na vyura, zikitoka katika kinywa cha lile joka, na katika kinywa cha yule mnyama, na katika kinywa cha yule nabii wa uongo.

Ufunuo 16:14 Hizo ndizo roho za mashetani, zifanyazo ishara, zitokazo na kuwaendea wafalme wa ulimwengu wote kuwakusanya kwa vita ya siku ile kuu ya Mungu Mwenyezi.

Ufu. 16:15 (Tazama, naja kama mwizi. Heri akeshaye, na kuyatunza mavazi yake, asiende uchi hata watu wakaione aibu yake.)

Ufunuo 16:16 Wakawakusanya hadi mahali paitwapo kwa Kiebrania, Harmagedoni.

- Malaika wa sita anapomimina bakuli lake, tunaambiwa kwamba mto mkubwa, Frati, umekauka
 - Mto Frati ndio mto mkuu wa Mesopotamia katika Iraq ya leo unaopita karibu na mji wa kale wa Babeli
 - Tunajua kutokana na hukumu za awali za mabakuli kwamba mito yote ya Dunia imegeuzwa kuwa damu
 - Kwa hiyo mto huu ulikuwa tayari umebadilika na kuwa damu pia
 - Lakini damu yenyewe kwa sehemu kubwa ni maji, kwa hiyo bado ni sahihi kusema kwamba hukumu hii "imekauka" kutokana na hukumu hii ya bakuli.
 - Kwa kawaida, tunajiuliza ni vipi kukauka kwa mto (ikiwa tayari umegeuka kuwa damu) kunachukuliwa kama hukumu?
 - Katika mstari wa 12 tunaambiwa sababu: inawapa wafalme wa mashariki njia inayowezekana
 - Wafalme ni marejeleo ya Mpinga Kristo na wafalme saba wanaomtumikia katika

siku hizi

- Tunajua kutoka kwa Danieli kwamba Dhiki huanza na wafalme kumi pekee walio madarakani, ambao huwa saba wakati Mpinga Kristo anapoinuka kuwa kwenye mamlaka.
 - Kwa hiyo wafalme hao ndio wafalme wale wale walioelezwa hapa na mto unakauka ili kuandaa njia kwa ajili ya wafalme hawa saba wa dunia.
 - Mstari wa 12 unaposema “itengenezwe njia,” unazungumzia kufanya usafiri au mwendo uwezekane kwa wafalme
 - Ni wazi kwamba Bwana ndiye anayetekeleza hukumu hizi na kwa hiyo ndiye anayeandaa safari yao
 - Lakini kwa nini Bwana anataka wasafiri na hiyo ni hukumu gani?
- Katika mstari wa 13-16 tunaanza kuona jinsi harakati hii inavyochangia katika hukumu za Mungu
 - Joka, mnyama na nabii wa uongo wanaona fursa wakati mto unapokauka ili kutekeleza mpango wa kumpinga Mungu
 - Wanatuma pepo wachafu kama wajumbe kwa wafalme wa dunia
 - Roho wasio safi ni pepo, na zinaelezwa kama vyura, ambayo ni ishara ya Agano la Kale kwa roho wasio safi
 - Mashetani huwaita wafalme saba wa dunia kukusanya majeshi yao ili kujiandaa kwa vita kubwa dhidi ya Mungu
 - Mahali pa kukusanyika kwa majeshi haya ni mahali panapoitwa kwa jina la Kiebrania, Har-Megiddo
 - Neno "Har" kwa Kiebrania ni kilima au mlima na "Megido" ni jina la mji kaskazini mwa Israeli katika Bonde la Yezreeli.
 - Kwa hiyo, kilima cha Megido ni Har-Megido kwa Kiebrania
 - Na katika tafsiri ya Kiebrania hadi Kiingereza, tunafika Har-Magedoni
 - Hapa ndipo wafalme hawa watakusanya majeshi yao kwa ajili ya vita vikubwa dhidi ya Mungu.
 - Vita hivyo tunavyokaribia kujifunza vinapata jina lake kutokana na mji huu na vita vinavyoanza katika eneo hili.
 - Kwa nini Shetani anawaita wafalme wa Dunia wakusanyike huko Har-Megido?
 - Na kwa nini Bwana anatumia hukumu ya bakuli la sita ili kuwezesha hili?
- Kwanza, kumbuka uharibifu wa ajabu ulioletwa duniani na hukumu za mabakuli matano ya kwanza
 - Maisha duniani sasa karibu hayavumiliki na hayafai kuishi, na wale waliochukua alama ya mnyama wanaona kwamba muda wao ni mfupi.
 - Kama Shetani alipotupwa chini, ulimwengu kwa ujumla unatambua kwamba bila maji kifo kiko karibu sana
 - Na wanajua kwamba Mungu ndiye anayehusika na hukumu hizi

- Kwa hiyo Shetani, ambaye pia anajua wakati wake ni mfupi, anaamua kwamba lazima ajiandae kumwangamiza Kristo wakati wa kurudi kwake.
 - Kwa hiyo kwa ushawishi wa Mpinga Kristo na nabii wa uongo, Shetani anaita ulimwengu kupigana kama kitu kimoja dhidi ya Kristo
 - Huenda anazungumzia hali ya dharura ya dunia na kutangaza hii kama tumaini pekee la kuishi.
- Kwa hiyo, Shetani na ulimwengu wakiwa katika mashua moja, wote wakitafuta njia ya kumshinda Mungu na kuepuka kifo, walianza kwenda vitani.
 - Kwa hiyo wito unatolewa kwa majeshi ya Mpinga Kristo kukusanyika kaskazini mwa Israeli kwa ajili ya shambulio kubwa dhidi ya mji wa Bwana.
 - Ili Bwana atakaporudi kwenye Mlima wa Mizeituni na hekaluni, majeshi ya Mpinga Kristo yatakuwa yakimngojea kumwangamiza.
 - Zaidi ya hayo, adui atawalenga Wayahudi waliobaki waliojificha mjini.
 - Na ikiwa ataweza kuwaangamiza Wayahudi hawa, anatumaini kufanya kurudi kwa Kristo kuwe jambo lisilowezekana
- Vita hivi vitatokea katika hatua tano katika sura kadhaa zijazo, na ya kwanza kati ya hatua hizo ni hukumu ya bakuli la sita
 - Hatua ya I ya vita vya Har-Magedoni ni harakati za majeshi ya Mpinga Kristo kutoka katika mji wake mkuu na kuelekea Israeli.
 - Hatujasikia jina la mji mkuu wa Mpinga Kristo bado, lakini kukauka kwa mto Frati kunatupa kidokezo
 - Mji wa Babeli uko upande wa mashariki wa mto huo, huku Israeli ikiwa upande wa magharibi
 - Kwa hiyo vikosi vinavyoelekea Israeli vingehitaji mto ukauke
 - Tutaona uthibitisho kwamba Babeli ndiyo makao yake makuu baadaye katika Ufunuo
 - Mto ulikuwa kikwazo kwa harakati zake kuelekea magharibi hadi Yerusalemu, hasa katika hali yake ya damu.
 - Kwa hiyo Bwana anakausha mto ili kuwezesha harakati
 - Na mapepo huitikia hatua ya Mungu kwa kuwaita wafalme kwenda Har-Megido
 - Hii ni hukumu kwa sababu inaanzisha vita ambayo hatimaye huleta kifo kwa wasioamini wote na kushindwa kwa Shetani na Mpinga Kristo.
 - Kwa hiyo majeshi ya dunia yanahama kutoka Babeli kuelekea magharibi hadi yanapokusanyika karibu na Har-Megido
 - Majeshi hutumia eneo hili kama mahali pa maandalizi kwa ajili ya vita
 - Vita halisi vitafanyika katika maeneo mengine mawili
 - Na mbali na vita hivyo, Bwana anaanzisha uharibifu katika eneo la tatu.
- Hatimaye, katika mst.15 Bwana anaweka kauli ya mabano kwa mwamini anayeishi katika siku hizi ngumu za mwisho.

- Mapema katika Ufunuo 3 katika barua yake kwa Laodikia, Bwana alilionya kanisa kuwa tayari kwa ajili ya Unyakuo
 - Angekuja bila kutarajia na ni waaminio pekee ndio wangepokelewa Mbinguni
 - Kwa hiyo Yesu aliwaambia wasioamini kanisani wawe tayari kwa sababu hawangejua saa ya kuja kwake.
 - Hutapata nafasi ya kurekebisha uhusiano wako na Mungu kwa dakika za mwisho kwa sababu hutaona dakika hiyo ikija.
- Vivyo hivyo, ulimwengu hautatambua kwamba Kuja kwa Pili kwa Yesu kumekaribia
 - Na kwa hiyo lazima wajue na kuamini kabla ya siku hiyo kufika
 - Ni tatizo lile lile lakini kwa wakati tofauti
 - Na bado wito ni ule ule...amini wakati leo bado inaitwa “leo”